

110273 - Sürekli yel (gaz) çıkması, bir kimsenin mescide gitmesine engel olur mu?

Soru

Benden sürekli yel (gaz) çıkması, benim namaz kılmak için mescide gitmeme engel midir? Ben bu halde iken farz ve nâfile namazları kılabilmem için kaç defa abdest almam gerekir?

Detaylı cevap

Allah'a hamd olsun.

Hamd, yalnızca Allah'adır.

Birincisi:

İnsandan yel (gaz) çıkması abdesti bozar.

Nitekim Ebu Hureyre'den -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre o şöyle demiştir:

"Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur:

لا تُقْبَلُ صَلَاةٌ مَنْ أَحْدَثَ حَتَّى يَتَوَضَّأَ. قَالَ رَجُلٌ مِنْ حَضْرَمَوْتٍ: مَا الْحَدَثُ يَا أَبَا هُرَيْرَةَ؟ قَالَ: فُسَاءٌ أَوْ ضُرَاطٌ. [رواه البخاري]

"Kendisinde hades meydana gelen (abdestini bozan) kimsenin, (yeniden) abdest almadıkça namazı kabul olunmaz."

Hadramevt(Yemen) halkından bir adam:

- Ey Ebu Hureyre! Hades nedir? diye sordu.

Ebu Hureyre -Allah ondan râzı olsun- ona şöyle cevap verdi:

- Sessiz veya sesli yeldir." (Buhârî; hadis no: 135)

Yel (gaz) çıkmasının iki hali vardır:

Birincisi:

Bu yelin (gazın) kesildiği ve sona erdiği bir vaktinin olmasıdır. Örneğin yel çıktıktan sonra bir süre yel gelmediği vakitte abdest alıp namaz kılma imkânı buluyorsanız, sonra tekrar yel çıkmaya başlıyorsa, yelin kesildiği bu süre içerisinde abdest alıp namazı kılman gerekir.

İkincisi:

Yelin sürekli olarak çıkması ve yelin kesildiği belli bir sürenin olmaması, aksine her an için yelin çıkmasının mümkün olmasıdır. Bu durumda namaz vakti girdiği zaman her namaz için abdest alman ve bu abdestle namaz kılman gerekir. Bu yel, abdest alırken veya namaz kılarken çıksa bile, senin abdestine veya namazına bir zararı yoktur.

Şeyhulislâm İbn-i Teymiyye -Allah ona rahmet etsin- bu konuda şöyle demiştir:

"Bir namaz kılma süresi kadar abdestini koruma (bozmama) imkânı olmayan kimse, abdest alır ve namazını kılar. Namaz sırasında kendisinden çıkan şeyin ona hiçbir zararı olmaz. İmamların oybirliğiyle bununla onun abdesti de bozulmaz. Bu kimse için en fazla gereken şey; her namaz için abdest almasıdır." (Mecmû'u Fetâvâ Şeyhulislâm İbn-i Teymiyye; c: 21, s: 221)

İlmî Araştırmalar ve Fetvâ Dâimî Komitesi'ne; idrarını tutamama (seles-i bevl) hastalığına yakalanan, idrarını yaptıktan bir süre sonra, idrarının kesilmesini beklediği takdirde cemaati kaçıran kimsenin hükmünün ne olduğu sorulmuş, bunun üzerine komite bu soruya şöyle cevap vermiştir:

"Eğer idrar akıntısının bir süre sonra kesileceğini biliyorsa, cemaatin fazîletini elde etmek için bu halde namaz kılması câiz değildir. Bu kimsenin, cemaati kaçırarak olsa bile, idrar kesilinceye kadar beklemesi, ardından da yeniden istinca yapması (tahâretlenmesi), sonra da abdest alıp namazını kılması gerekir. Bu kimsenin, cemaatle namaz kılmaya yetişmek için namaz vakti girdikten sonra bir an önce istinca yapması (tahâretlenmesi), ardından da abdest alması gerekir."

Yine, İlmî Araştırmalar ve Fetvâ Dâimî Komitesi Fetvâları'nda şöyle gelmiştir:

"Aslolan, yel çıkmasının abdesti bozmasıdır. Fakat bir kimseden sürekli olarak yel çıkıyorsa, namaz kılmak istediğinde her vakit namazı için abdest alması gerekir. Daha sonra namazda iken kendisinden yel çıkarsa, bu yel onun namazını bozmaz. Bu kimsenin bitirinceye kadar namazına devam etmesi gerekir. Çünkü bu, Allah Teâlâ'dan kullarına bir kolaylık, onların üzerinden zorluk ve meşakkati kaldırmasıdır.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

[يُرِيدُ اللَّهُ بِكُمُ الْيُسْرَ وَلَا يُرِيدُ بِكُمُ الْعُسْرَ...] [سورة البقرة من الآية: 185:

"Allah, sizin için (dîninde) kolaylık ister, güçlük (ve meşakkat) istemez." (Bakara Sûresi: 185)

Yine şöyle buyurmuştur:

[وَمَا جَعَلَ عَلَيْكُمْ فِي الدِّينِ مِنْ حَرَجٍ ...] [سورة الحج من الآية: 78 ...

"O (Allah), dînde sizin için bir zorluk kılmamıştır."(Hac Sûresi: 78) (İlmî Araştırmalar ve Fetvâ Dâimî Komitesi Fetvâları; c: 5, s: 411)

Üçüncüsü:

Bu pis kokuyla mescide gitmenize gelince, bu câiz değildir. Çünkü mescitler, namaz kılanlara ve meleklerle eziyet veren ve onları rahatsız eden her türlü pis kokulardan korunması ve muhafaza edilmesi gerekir.

Nitekim Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- sarımsak veya soğan yiyen kimsenin mescide yaklaşmasını yasaklamıştır.

Câbir b. Abdullah'tan -Allah ondan ve babasından râzı olsun- rivâyet olduğuna göre, Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur:

[مَنْ أَكَلَ ثُومًا أَوْ بَصَلًا فَلْيَعْتَزِلْنَا، أَوْ قَالَ: فَلْيَعْتَزِلْ مَسْجِدَنَا، وَلْيَقْعُدْ فِي بَيْتِهِ.] [رواه البخاري ومسلم

"(Pişmemiş) sarımsak veya soğan yiyen, bizden uzak dursun. (Veya şöyle buyurdu): Mescidimizden uzak dursun ve evinde otursun." (Buhârî ve Müslim)

Yine, Câbir b. Abdullah'tan -Allah ondan ve babasından râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre, Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur:

[مَنْ أَكَلَ الْبَصَلَ وَالنُّومَ وَالْكُرَّاثَ فَلَا يَفْرَبَنَّ مَسْجِدَنَا، فَإِنَّ الْمَلَائِكَةَ تَتَأَذَى مِمَّا يَتَأَذَى مِنْهُ بَنُو آدَمَ. [رواه مسلم

"(Pişmemiş) soğan, sarımsak ve pırasa yiyen, sakın mescidimize yaklaşmayın! Çünkü Âdem oğullarının rahatsız oldukları şeylerden, melekler de rahatsız olurlar." (Müslim; hadis no: 564.)

Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-, üzerinde soğan veya sarımsak kokusu bulunan kimsenin mescitten çıkarılmasını emrederdi.

Nitekim Ömer b. Hattab'tan -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre, o şöyle demiştir:

[إِنَّكُمْ أَيُّهَا النَّاسُ! تَأْكُلُونَ شَجَرَتَيْنِ لَا أَرَاهُمَا إِلَّا خَبِيثَتَيْنِ: هَذَا الْبَصَلَ وَالنُّومَ، لَقَدْ رَأَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذَا وَجَدَ رِيحَهُمَا مِنَ الرَّجُلِ فِي الْمَسْجِدِ أَمَرَ بِهِ فَأُخْرِجَ إِلَى الْبَقِيعِ، فَمَنْ أَكَلَهُمَا فَلَيْمَتُهُمَا طَبَخًا. [رواه مسلم

"Ey insanlar! Şüphesiz ki siz, şu iki bitkiyi, soğan ve sarımsağı yiyorsunuz. Ancak ben, bu ikisini habis (pis/kötü) olarak görüyorum. Andolsun ki ben, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'i, bu iki bitkinin kokusunu mescitte bir kimsenin üzerinde bulduğu zaman, onun mescitten çıkarılıp Baki'ye götürülmesini emrettiğini gördüm. Kim bu iki bitkiyi yemek isterse, pişirerek onun kokusunu öldürsün (gidersin)." (Müslim; hadis no: 567)

Bu hadisler, mescitlerin her türlü pis kokulardan uzak tutulması gerektiğine ve böyle pis kokulara sahip olan kimsenin mescitlere gelmesine veya mescitlerde kalmasına engel olunmasına delâlet eder.

"Keşşâfu'l-Kinâ" kitabının yazarı şöyle demiştir:

"Her mescidin, her türlü kirden, pislikten, çirkin görünen şeyden ve sümükten, tırnak kesmek, bıyıkları kısaltmak, saç tıraş etmek ve koltuk altı kıllarını yolmak gibi şeylerden korunması ve muhafaza edilmesi sünnettir. Çünkü mescitler bunun için binâ edilmemiştir.

Yine mescitlerin, -içerisinde hiç kimse olmasa bile- soğan, sarımsak, pırasa ve turp gibi kötü kokulu bitkilerden korunması ve muhafaza edilmesi sünnettir.

Nitekim Câbir b. Abdullah'tan -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre o şöyle demiştir:

أَنَّ نَفْرًا أَتُوا النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَوَجَدَ مِنْهُمْ رِيحَ الْكُرَاتِ فَقَالَ: أَلَمْ أَكُنْ نَهَيْتُكُمْ عَنْ أَكْلِ هَذِهِ الشَّجَرَةِ؟ إِنَّ الْمَلَائِكَةَ تَتَأَذَى
[مِمَّا يَتَأَذَى مِنْهُ الْإِنْسَانُ.] رواه ابن ماجه

"Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in huzuruna bazı kimseler geldiler. Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- onlarda pırasa kokusunu hissetti.Bunun üzerine onlara şöyle buyurdu:

- Ben size, bu sebzenin yenilmesini yasak etmedim mi? Şüphesiz ki insanların rahatsız oldukları şeylerden melekler de rahatsız olurlar." (İbn-i Mâce; Et'ime; hadis no: 3365)

Yine, Muâviye b. Kurra, babasından onun şöyle dediğini rivâyet etmiştir:

[أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نَهَى عَنْ هَاتَيْنِ الشَّجَرَتَيْنِ، وَقَالَ: مَنْ أَكَلَهُمَا فَلَا يَفْرَبَنَّ مَسْجِدَنَا.] رواه أبو داود

"Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- şu iki bitkiden (soğan ve sarımsak yemekten) yasakladı ve şöyle buyurdu:

- Bu ikisini yiyen, sakın mescidimize yaklaşmasın." (Ebu Dâvud; hadis no: 3331)

Bu iki bitkiyi, yani soğan ve sarımsak gibi kötü kokulu bitkiyi yiyen kimse mescide girerse, kötü kokuyu izâle etmek için bu kimseyi mescitten çıkarmak, kuvvetli müstehap olur.

Mescitte anüsünden (makatından) kokulu yel çıkaran kimse de buna kıyas edilerek mescitten çıkarılır.Çünkü bunda koku ile insanlara rahatsızlık vermek vardır.Bu sebeple mescidin bu gibi şeylerden korunup muhafaza edilmesi ve bundan dolayı da o kimsenin mescitten çıkarılması sünnettir. "(Keşşâfu'l-Kinâ'; c: 2, s: 365)

Ancak bir kimsenin anüsünden çıkan yelin kokusu yok ise, bu takdirde bu kimsenin mescide girmesinde ve orada oturmasında bir sakınca yoktur.

İmam Buhârî -Allah ona rahmet etsin- sahihinde şöyle demiştir:

"Mescitte hades babı"

İbn-i Receb -Allah ona rahmet etsin- "Fethu'l-Bârî"de şöyle demiştir:

"Buhârî'nin maksadı (kastı); mescitte kasten abdesti bozmak (hades), câizdir. Çünkü Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- hadesi zikretmiş, fakat onu yasaklamamıştır. Bu durumun, sadece meleklerin o kimseye salâtı kestiğini (etmediğini) haber vermiştir.

(Bu hadis şöyledir:

[الْمَلَائِكَةُ تُصَلِّي عَلَى أَحَدِكُمْ مَا دَامَ فِي مُصَلَّاهُ الَّذِي صَلَّى فِيهِ مَا لَمْ يُحَدِّثْ. تَقُولُ: اللَّهُمَّ اغْفِرْ لَهُ، اللَّهُمَّ ارْحَمَهُ.] رواه البخاري

"Sizden biriniz, namaz kıldığı yerde bekleyip abdestini bozmadıkça melekler ona salatta bulunur ve onun için şöyle duâ ederler:

- Allahım! Ona mağfiret eyle. Allahım! Ona merhamet eyle."(Buhârî)

Nitekim Hasan Basrî, Ata ve İshak b. Rahaveyh, mescitte kasten abdesti bozmaya (hadese) izin (ruhsat) vermişlerdir.

Daha önce de belirtildiği gibi, zaruret halinde mescitte uyumanın, âlimler arasında hiçbir ihtilafın olmadan câiz olduğunu belirtmiştik.Bu zaruret halindeki uykudan birisi de mescitte itikafa çekilen kimsenin, itikafının geçerli olabilmesi için onun mescitte uyumasıdır. Âlimlerin çoğunluğuna göre de zaruret olmaksızın mescitte uyumak câizdir.Çünkü uyku halinde insandan hadesin meydana gelmesi mümkün olan bir şeydir.Şayet mescitte yel çıkarmak yasaklansaydı, her halükârda mescitte uyumak yasak olurdu.Bu ise, naslara ve icmaya aykırıdır.

Allah Teâlâ en iyi bilendir.